

COVID-19 ကာကွယ်ဆေးနှင့် ပတ်သက်၍ မကြာမကြာ အမေးများသော မေးခွန်းများ

1 - COVID-19 ကာကွယ်ဆေးက ဘယ်လို သက်ရောက်မှုရှိစေတာလဲ။

ဒီဆေးဟာ ပဋိပစ္စည်းတွေကို သင့်ခန္ဓာကိုယ်ကနေ ထွက်ပေါ်စေပြီး ဗိုင်းရပ်စ်တွေကို တိုက်ထုတ်ဖို့အတွက် သင့်ကိုယ်ခံအားကို တည်ဆောက်ပေးပါတယ်။ COVID-19 ကို သင်နဲ့ ထိတွေ့မိတဲ့အတွက် ကူးစက်မှုမခံရအောင် တားဆီးပေးပါတယ်။

2 - ကာကွယ်ဆေးအထဲမှာ ဘာတွေ ပါဝင်နေသလဲ။

Moderna နှင့် Pfizer ကာကွယ်ဆေးတွေထဲမှာ COVID-19 mRNA ဆိုတဲ့ ပစ္စည်းပါဝင်ပါတယ်။

3 - mRNA က ကျွန်ုပ်ရဲ့ DNA အတွင်းထဲကို ဝင်သွားမှာလား။

မဟုတ်ပါဘူး။ mRNA ဟာ ကျွန်ုပ်တို့ DNA (မျိုးဗီဇပစ္စည်း) ကို ထိန်းသိမ်းထားပေးတဲ့ ဆဲလ်ရဲ့ နျူကလိယပ်စ်ကို ဝင်ရောက်ခြင်းမရှိပါဘူး။

4 - COVID-19 mRNA ကာကွယ်ဆေးက ဘယ်လိုမျိုး လုပ်ဆောင်ပါသလဲ။

COVID-19 mRNA ကာကွယ်ဆေးတွေက "spike protein" ("စူးချွန် ပရိုတင်း") လို့ခေါ်တဲ့ **အစိတ်အပိုင်း** တွေကို ထွက်ပေါ်လာစေဖို့အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ဆဲလ်တွေကို ညွှန်ကြားချက်တွေ ပေးပါတယ်။ Spike protein (စူးချွန် ပရိုတင်း) ကို COVID-19 ဖြစ်စေတဲ့ ဗိုင်းရပ်စ်ရဲ့ မျက်နှာပြင်ပေါ်မှာ တွေ့ရှိရပါတယ်။

ပရိုတင်းအစိတ်အပိုင်းကို ပြုလုပ်ပြီးတဲ့နောက်မှာ ဆဲလ်ဟာ mRNA ညွှန်ကြားချက်တွေကို ဖြိုခွဲလိုက်ပြီး သူတို့တွေကို ဖယ်ရှားလိုက်ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဆဲလ်ဟာ ပရိုတင်းအစိတ်အပိုင်းကို သူ့ရဲ့ဆဲလ် မျက်နှာပြင်ပေါ်မှာ ပြသပါတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ကိုယ်ခံအားစနစ်တွေကနေ ပရိုတင်းဟာ ဒီကိုယ်ခန္ဓာနဲ့ဆိုင်တဲ့အရာမဟုတ်ဘူးဆိုတာကို သိရှိစေပြီးတော့ COVID-19 ကြောင့် သဘာဝအလျောက် ကူးစက်မှုဖြစ်ပွားရသလိုမျိုး ပဒိုပစ္စည်းတွေကို ထုတ်လုပ်ပြီး ကိုယ်ခံအားစနစ် တုံ့ပြန်မှု တည်ဆောက်ခြင်းကို စတင်လုပ်ဆောင်ပါတယ်။

5 - ကာကွယ်ဆေးကြောင့် COVID-19 ဖြစ်စေမှာလား။

မဖြစ်ပါဘူး။ mRNA ကာကွယ်ဆေးတွေဟာ COVID-19 ကို ဖြစ်စေတဲ့ ပိုးရှင်းမိုင်းရပ်စ်တွေကို အသုံးပြုမထားပါ။ ကာကွယ်ဆေးကို ထိုးနှံတဲ့အတွက် သူဟာ ကူးစက်မှုမခံရနိုင်သလို တခြားတစ်ယောက်ယောက်ကိုလည်း ကူးစက်စေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

6 - ကာကွယ်ဆေးကို ထိုးနှံလိုက်ရင် ကျွန်ုပ်ဟာ COVID-19 ကို ဘယ်တော့မှ ကူးစက်မှုမခံရတော့ဘူးလို့ ဆိုလိုတာလား။

မဟုတ်ပါဘူး။ Moderna နဲ့ Pfizer ကာကွယ်ဆေးတွေဟာ COVID-19 ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တဲ့ ကူးစက်မှုတွေကို 95% လောက် ကာကွယ်ပေးနိုင်တယ်လို့ ခန့်မှန်းထားတယ်ဆိုပေမဲ့ သင့်အနေနဲ့ ကူးစက်ခံရနိုင်ခြေ အနည်းငယ်လောက်တော့ ရှိနိုင်ပါသေးတယ်။

နှာခေါင်းစည်းတွေ တပ်ဆင်ဖို့၊ လူလူချင်း ခပ်ခွာခွာနေထိုင်ကျင့်သုံးဖို့နဲ့ သင့်လက်ကို မကြာမကြာ ဆေးကြောခြင်းကို ကာကွယ်မှုထိုးနှံပြီးတဲ့နောက်မှာ ထပ်တိုးကာကွယ်မှုအတွက် ပြုလုပ်ပေးဖို့ တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

7 - ကျွန်ုပ်တို့ဟာ နှာခေါင်းစည်းတပ်ဆင်ဖို့နဲ့ လူလူချင်း ခပ်ခွာခွာနေထိုင်ကျင့်သုံးဖို့ကို အမြဲတမ်းလုပ်နေရမှာလား။

မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ နှာခေါင်းစည်းကို ကြာကြာ တပ်ထားနိုင်လေ ပိုပြီး လုံခြုံလေလို့ပဲ ဆိုလိုတာဖြစ်ပါတယ်။

လူတွေကို ကာကွယ်ဆေး အလုံအလောက် ထိုးနှံပေးလာနိုင်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့အနေနဲ့ "သဘာဝအလျောက် ရောဂါပြီးခြင်း" ဆိုတဲ့အခြေအနေကို ရရှိလာမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ လူမှုအသိုက်အဝန်းထဲမှာ COVID-19 ကို ခံနိုင်ရည်ရှိတဲ့ သူတွေအလုံအလောက်ရှိပြီးတဲ့နောက် ကူးစက်မှုနှုန်းဟာ ကျဆင်းသွားပြီး နောက်ဆုံးမှာ ဗိုင်းရပ်စ်ဟာ ဘယ်သူ့ကိုမှ မကူးစက်နိုင်တော့ဘဲ သေဆုံးပျောက်ကွယ်သွားရမှာဖြစ်ပါတယ်။

8 - ကျွန်ုပ်အနေနဲ့ ကာကွယ်ဆေးတွေကို ယုံကြည်နိုင်သလား။

ဟုတ်ပါတယ်။ ကာကွယ်ဆေးတွေကို အလျင်အမြန် ဖော်စပ်ထုတ်လုပ်ထားတယ်လို့ ထင်မြင်ရပေမဲ့ သုတေသီတွေဟာ mRNA ကာကွယ်ဆေးတွေကို ဆယ်စုနှစ်များစွာ လေ့လာဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်ပါတယ်။

COVID-19 ကို ဖြစ်စေတဲ့ ဗိုင်းရပ်စ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ လိုအပ်တဲ့ အချက်အလက်တွေကို ရရှိတာနဲ့အမျှ ချက်ချင်းဆိုသလို သိပ္ပံပညာရှင်တွေဟာ mRNA ကာကွယ်ဆေးထဲကို သီးသန့် Spike protein (စူးချွန် ပရိုတင်း) ကို ထည့်သွင်းတည်ဆောက်ဖို့ ဆဲလ်တွေအတွက် mRNA ညွှန်ကြားချက်တွေကို ဖန်တီးရေးဆွဲမှုကို စတင်ခဲ့ကြပါတယ်။

mRNA ကာကွယ်ဆေးတွေကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်းက အခြား ကာကွယ်ဆေး အမျိုးအစားများအားလုံးလိုပဲ စံချိန်စံညွှန်းတူညီစွာ ထိန်းသိမ်းထားပြီးဖြစ်ပါတယ်။ FDA ဆီကနေ အရေးပေါ်အခြေအနေအတွက် အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုချက်မတိုင်မီမှာ စေတနာ့ဝန်ထမ်းဦးရေသောင်းဂဏန်းကို ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။

9 - ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေက ဘာတွေလဲ။

လူတစ်ချို့မှာ ဘယ်ကာကွယ်ဆေးကိုထိုးထိုး ယာယီ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေကို ခံစားရလေ့ရှိပါတယ်။ ဒီလိုဖြစ်တာဟာ သင့်ခန္ဓာကိုယ်က သင့်အတွက် ကိုယ်ခံအားကို ရရှိစေမဲ့ ပဋိပစ္စည်းတွေကို ထုတ်လုပ်ပေးမှုလုပ်ဆောင်နေတယ်ဆိုတဲ့ လက္ခဏာပဲဖြစ်ပါတယ်။

10 - ကြုံတွေ့ရနိုင်တဲ့ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေက ဘာတွေများလဲ။

နာကျင်မှု၊ အသားအရေ နီမြန်းမှု သို့မဟုတ် ဆေးထိုးနှံသည့်နေရာတွင် ရောင်ရမ်းမှု

နုံးခွေခြင်း၊ မအီမသာဖြစ်ခြင်း။

ခေါင်းကိုက်ခြင်း။

ကြွက်သား နှင့်/သို့မဟုတ် အဆစ်အမြစ်များ ကိုက်ခဲမှုနှင့် နာကျင်ကိုက်ခဲမှုများ။

အဖျားတက်ခြင်း၊ ချမ်းတုန်ခြင်း။

ပြန်ရေကျိတ်များ ရောင်ရမ်းခြင်း>

11 - ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေကို ဘယ်လောက်ကြာကြာ ခံစားရမှာလဲ။

ပုံမှန်အနေနဲ့ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေကို 24 နာရီကနေ 48 နာရီအထိ ခံစားရနိုင်ပြီး ဒုတိယအကြိမ် ထိုးနှံတဲ့အခါ ပိုပြီး ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါတယ်။

12 - ဆေးကို ဘယ်နှကြိမ် ထိုးနှံမှာလဲ။

အမျိုးအစားတူ ကာကွယ်ဆေးကို 2 ကြိမ် ထိုးနှံဖို့ လိုပါတယ်။ ပထမကြိမ် ထိုးနှံမှုဟာ ပဋိပစ္စည်းတွေကို စတင်ထုတ်လုပ်ဖို့ သင့်ခန္ဓာကိုယ်ကို အကူအညီပေးပြီး ဒုတိယတစ်ကြိမ် ထိုးနှံမှုကတော့ ပဋိပစ္စည်းတွေရဲ့ အဆင့်ကို မြှင့်တင်ပေးဖို့အတွက် အရှိန်မြှင့်တင်တဲ့ ထိုးဆေးဖြစ်ပါတယ်။

13 - COVID-19 ကနေ ကာကွယ်ဆေးက ကျွန်ုပ်ကို အချိန်ဘယ်လောက်ကြာကြာ အထိ ကာကွယ်ပေးနိုင်မလဲ။

ကောင်းမွန်တဲ့ ကာကွယ်မှုအဆင့်ကို ရရှိဖို့ဆိုရင် 2 ကြိမ်မြောက် ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးတဲ့နောက် နောက်ထပ် 2 ပတ်အချိန်လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နှာခေါင်းစည်းတွေ တပ်ဆင်တာ၊ လူချင်းချင်း ခပ်ခွာခွာနေထိုင်တဲ့စနစ်ကို ကျင့်သုံးတာနဲ့ သင့်လက်တွေကို မကြာမကြာ ဆေးကြောတာတွေကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်တာကတော့ အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ဆောင်ရွက်ခြင်းက သင့်ကို ဗိုင်းရပ်စ်မျိုးကွဲတွေရန်ကနေ ကာကွယ်ပေးသလို ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုမပြုရသေးသူတွေကိုလည်း ကာကွယ်ပေးပါတယ်။

14 - ကာကွယ်ဆေးဟာ ဗိုင်းရပ်စ်မျိုးကွဲတွေရန်ကနေ ကျွန်ုပ်ကို ကာကွယ်ပေးနိုင်မလား။

ဒီမေးခွန်းကို ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ အခုထိ ဖြေကြားပေးနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။ ဒါပေမဲ့ ဒီကာကွယ်ဆေးဟာ ဗိုင်းရပ်စ်မျိုးကွဲတစ်ချို့ကိုတော့ ကာကွယ်ပေးနိုင်တယ်လို့ မျှော်လင့်ထားရပုံပေါ်ပါတယ်။

15 - ကာကွယ်ဆေးကို အသုံးပြုတဲ့အတွက် ဓာတ်မတည့်မှုတွေကို ရရှိနိုင်ပါသလား။

ဟုတ်ပါတယ်။ ကာကွယ်ဆေးကို ညွှန်ကြားပေးသူ ဒါမှမဟုတ် အချိန်စီစဉ်ပေးသူနဲ့ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြည့်ပါ။ သင့်အနေနဲ့ အပြင်းအထန် ဓာတ်မတည့်တုံ့ပြန်မှုရှိဖူးတယ်ဆိုရင် သင့်ကို ဆေးထိုးနှံပေးသူကို သင်က အသိပေးဖို့နဲ့ ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးတဲ့နောက် စောင့်ကြည့်ကာလအတွက် 15 မိနစ်အပြည့် ဆက်နေပေးဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

16 - ကာကွယ်ဆေးကို ကလေးတွေ ရရှိထိုးနှံနိုင်သလား။

အခုအချိန်မှာ အသက် 16 နှစ် သို့မဟုတ် အထက်ရှိသူမှ Pfizer ကာကွယ်ဆေးကို ထိုးနှံဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

Moderna ကာကွယ်ဆေးအတွက်ကတော့ အသက် 18 နှစ်ပြည့်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ပိုပြီး အသက်ငယ်တဲ့ ကလေးတွေအတွက် ကာကွယ်ဆေးကို ဘေးကင်းလုံခြုံစွာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်း ရှိမရှိကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ဖို့အတွက် သုတေသနလုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ဆောင်နေဆဲဖြစ်ပါတယ်။

17 - ကိုယ်ဝန်ဆောင် သို့မဟုတ် ကလေးနို့တိုက်နေသူမိခင်ဟာ ကာကွယ်ဆေးကို ထိုးနှံနိုင်ပါသလား။

ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆရာဝန်နဲ့ အရင်ဆုံး ဆွေးနွေးပါ။

18 - ကာကွယ်ဆေးအတွက် ငွေကြေး ဘယ်လောက် ကုန်ကျမှာလဲ။

ကာကွယ်ဆေးဟာ သင့်ရဲ့ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး အခြေအနေနဲ့မဆိုင်ဘဲ လူတိုင်းအတွက် အခမဲ့ဖြစ်ပါတယ်။

19- ကျွန်ုပ်အနေနဲ့ ကာကွယ်ဆေးကို ထိုးနှံဖို့ လိုအပ်တယ်ဆိုပြီး သတ်မှတ်ချက်ရှိပါသလား။

မရှိပါဘူး။

20 - ကာကွယ်ဆေးက ကျွန်ုပ်တစ်သက်တာအတွက် ကာကွယ်ပေးနိုင်မလား။

ဒီမေးခွန်းအတွက် အဖြေကို အခုထိ မရရှိနိုင်သေးပါ။ နောက်ထပ် ပဉ္စိပစ္စည်းအရှိန်မြှင့်တင်ဆေးကို ထိုးဖို့ လိုအပ်လာနိုင်ပါတယ်။